

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :
em. jacqmainlaan 126
1000 brussel - tel. 02 / 18 68 20 - pr 4292 38

verantwoordelijke uitgever :
lic. hugo hermans
saturnusstraat 12, 2600 berchem

BETAAL UW BIJDRAGE op de postrekening 429238, Verbond der Vlaamse Academici, Brussel, Vermeld de afdeling waartoe U wil behoren, indien U niet geografisch wenst ingedeeld te worden. Bijdrage : steunende leden 500 F of meer, gewone leden 300 F, en 100 F voor minder dan drie jaar afgestudeerden, dienstplichtigen of echtgenote-bijlid. WERF OOK NIEUWE LEDEN. Maak het V.V.A. sterk, dan kan het meer doen voor de Vlaamse zaak.

Het Verbond der Vlaamse Academici heeft op zaterdag 30 oktober II. te Oostende in de conferentiezaal van het stadhuis zijn jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden.

De gelegenheidsrede werd gehouden door dr. jur. Valeer Portier die als onderwerp gekozen had : « Losse beschouwingen over de zin en de betekenis van de Vlaamse beweging ».

De vergadering heeft met eenparigheid van stemmen goedgekeurd en ook aan de pers medegedeeld volgende

motie

1. Wat de Voerstreek betreft :

overwegende :

- dat de Voerstreek sinds mensen geheugenis door Vlamingen werd bewoond ;
- dat zopas daarom de Voerstreek als Vlaams grondgebied constitutioneel werd erkend ;
- dat noch de gemeentelijke autonomie noch de sociologische drukking door franssprekende kasteelheren uitgeoefend, een jota noch kunnen noch mogen veranderen aan de grondwettelijk bepaalde afbakening van het Vlaamse volks- en taalgebied ;
- dat elke toegeving aan de aanmatiging van een De Housse of van andere anti-Vlaams-gerichten, de deur wijd zal openen voor verdere afwijkingen van het zopas aanvaarde gegeven van de vier taalgemeenschappen, door er een vijfde soort van taalgebieden aan toe te voegen, die zouden ophouden een integrerend deel te vormen van de vier grondwettelijk gevestigde ;
- Dat de Housse's verderfelijck opzet de nationale strijd binnen het staatsverband alleen kan aanwakkeren en bestendigen ; veroordeelt derhalve scherp elke kapitulatie of elk vergelijk waarvoor de zopas verworven gebiedsafbakeningen zouden worden opgegeven.

2. Wat Brussel betreft :

overwegende :

- dat er van frankofone zijde sterke pogingen zullen aangewend worden om bij de wettelijke uitwerking van art. 107 quater van de grondwet een gewest Brussel op te richten, dat zich ten noorden tot Vilvoorde en ten zuiden tot Halle zou uitstrekken en dat dezelfde bevoegdheden zou krijgen als de gewesten Vlaanderen en Wallonië ;
 - dat achter deze pogingen de imperiale drang schuilt gaat om grote stukken van de provincie Brabant verder te verfransen, zoals dat rond Brussel gebeurt ;
- vraagt waakzaamheid bij al diegenen die met de oprichting van de gewesten betrokken zijn om het opzet van het frankofone Brussel te verhinderen.

3. Overwegende dat er een nieuwe regering moet gevormd worden na de verkiezingen, dat het gevaar bestaat dat een eerste minister aangesteld wordt, die eentalig frankofoon is, waarschuwt voor de gevolgen in Vlaanderen van een dergelijke uitdaging.

urgentieprogramma van de vlaamse volksbeweging naar aanleiding van de regeringsvorming en in het licht van de verkiezingen van 7 en 21 november

Het V.V.B.-urgentieprogramma dat op 8 december aan de pers werd voorgesteld, heeft niet alleen betrekking op de kommunautaire problemen, maar ook op algemeen-maatschappelijke vraagstukken, die door hun omvang evenzeer belangrijk zijn voor de ontwikkeling van de Vlaamse gemeenschap.

STANDPUNTEN :

- 1° In het licht van de taalgrensregeling van 1963, die in menig opzicht een nefast kompromis is gebleken, meent de V.V.B. dat de Vlamingen **in geen geval**, van wie ook lessen in politieke eerlijkheid of in trouw aan het gegeven woord te ontvangen hebben. De V.V.B. verzet zich dan ook **met klem** tegen de toepassing, onder welke vorm ook, van artikel 1-4° van de nieuwe grondwet, met betrekking tot het « speciaal » statuut voor de Voerstreek.
- 2° De gevaren en de nadelen verbonden aan het nieuwe grondwetsartikel 107-quater zijn van dergelijke aard, dat het zo vlug mogelijk **door een nieuwe konstituante** moet worden herzien en uitgebreid. Intussen moet bij toepassing van het artikel in zijn huidige vorm, alleszins rekening worden gehouden met de volgende voorwaarden :
 - het gewest Brussel moet worden beperkt tot de 19 gemeenten,
 - aan dit gewest moeten enkel die bevoegdheden worden toegekend, die Brussel **als hoofdstedelijk gebied** nodig heeft,
 - zonder uitstel moeten zeer ruime bevoegdheden worden verleend aan het Waalse en Vlaamse gewest,
 - deze gewestelijke bevoegdheden moeten op efficiënte wijze worden uitgeoefend, door middel van normen die binnen de regio **waarde van wet** bezitten.
- 3° De V.V.B. aanziet een **federale**, tweeledige structuur, met een speciaal statuut voor het hoofdstedelijk gebied, als de enige goede voor België.
- 4° De V.V.B. eist een verscherpt toezicht en juridische sankties in **taalaangelegenheden**, daarom moet :
 - de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht een **rechtskollege** worden, afhankelijk van de wetgevende macht,
 - de functie van **Vice-Gouverneur** — die door de wet over de agglomeraties op een weinig elegante wijze van alle macht werd beroofd — worden geherwaardeerd.
- 5° Daarenboven vraagt de V.V.B. een **progressieve sociaal-economische politiek** voor Vlaanderen, ondermeer door :
 - de **volledige tewerkstelling** dank zij een actieve politiek van streekontwikkeling,
 - de ruime **decentralisatie** van de economische, bestuurlijke en maatschappelijke organisaties,
 - een efficiëntere **kontrole op de belastingsontduiking** (50 miljard per jaar), vooral uitgaande van de grote vermogens, de vennootschappen en de vrije beroepen.
- 6° De V.V.B. wijst ook op de akute noodzaak om de problemen in verband met het **leefmilieu** op een globale en gekoördineerde wijze aan te pakken.
- 7° In haar bezorgdheid voor de toekomst, en in een geest van humanisme, pluralisme en democratie, doet de V.V.B. tenslotte een dringende oproep opdat de nieuw te vormen regering, in haar programma het integraal opruimen van alle onbillijke gevolgen van de onwaardige repressie zou opnemen, door een ruime **politieke amnestie** voor de oorlogsfeiten 1940-1945.

Leo DEKLEERMAEKER,
Sekretaris V.V.A.-Brussel.

algemene ledenvergadering van het v.v.a. te oostende op 30 okt. 1971

Zoals bekend, zullen de algemene vergaderingen voortaan telkens in een andere gouw worden gehouden, die dan als gastheer zal fungeren. Gaande van west naar oost was West-Vlaanderen nu het eerst aan de beurt en had als zetel van de vergadering Oostende voorgesteld. Bovendien liet de keuze van de datum toe, het feestmaal te laten aansluiten bij een avondfeest : « Ons hoort het Noordzeestrand !... » georganiseerd door de Vlaamse Klub Kust.

Het was een zonnige, wat nevelige dag. Het programma begon met de statutaire ledenvergadering, die werd gehouden in een uitstekend kader, de conferentiezaal van het stadhuis te Oostende, welke helaas slechts half gevuld raakte. Antwerpen was met een flinke vertegenwoordiging van een dertigtal leden opgekomen, zonder de familieleden en kinderen te vermelden, die in een ware volksverhuizing op verschillende punten van de kust werden gelogeed. De

statutaire ledenvergadering oefende blijkbaar minder aantrekkingskracht uit op de West-Vlamingen zelf, die eerder zoals de Berlijners, met hun voeten stemden, zoals 's avonds op het bal duidelijk bleek.

De vergadering nam een aanvang te 16.00 uur. Door de nieuwe voorzitter van de afdeling Oostende, Mevr. Lia ASPESLAGH-TIMMERMANS, dochter van onze grote Felix Timmermans, en gastvrouw van de feestelijkheden in verband met deze algemene vergadering, werden de aanwezigen van harte verwelkomd.

Hierop opende algemeen Voorzitter dr. jur. Paul BEECKMAN de vergadering met de gebruikelijke inleidende en verwelkomende woorden. Als wijs politicus en gedegen jurist gaf hij ook zijn vizie over de Vlaamse toestand in dit land. Het is opvallend hoeveel van wat hij toen zei intussen is bewaarheid. Wij laten hier de tekst van zijn rede volgen.

“Ik meen toch een woord te mogen en te moeten zeggen over onze houding ten overstaan van de jongste politieke evolutie in dit land wat betreft ons Vlaams volksbelang.

Van Vlaams standpunt uit gezien hebben wij een bewogen en belangrijk jaar achter de rug. De grondwetsherziening en al wat daarmee samenhangt hebben ons wellicht niet gebracht wat Vlaanderen daar redelijkerwijze mocht van verwachten. Wij mogen objektief vaststellen dat de meerderheid van onze Vlaamse politici al te belangrijke toegevingen hebben gedaan aan onze tegenstanders — ik denk aan het opgeven van onze meerderheidspositie in het parlement en de regering. We moeten echter ook erkennen dat er heel wat positiefs voor het Vlaamse volk is verwezenlijkt. Om het negatief uit te drukken de unitaire en centraliserende staatsgedachte werd opgegeven : wat nog niet betekent dat de oude structuren fundamenteel werden omgebouwd.

Het bestaan van de Vlaamse gemeenschap werd uitdrukkelijk in de grondwet erkend, en er werd haar een zekere kulturele autonomie toegewezen. Naar onze opvatting is de politieke bevoegdheid van de Kulturele Raad veel te beknot en wordt aan de autonomie zelf afbreuk gedaan door de afwijzing van de mogelijkheid eigen financiën te bezitten.

Maar op de thans gelegde basis moeten we voortbouwen — “er uit halen wat er uit te halen is” zoals men zegt en voorts de gedachte van de algehele ontvoogding van ons volk verspreiden.

Wij zullen ook bijzonder waakzaam moeten zijn voor wat in de komende legislatuur onmiddellijk op de agenda zal staan nl. de kwestie van de Voer en die van de oprichting van een gewest Brussel.

Zoals u weet hebben de ministers van de bestaande regering hun handtekening geplaatst onder een wetsontwerp dat de Voerstreek van Limburg wil afhaken en haar een bijzonder statuut geven.

Onze Vlaamse parlementariërs kunnen dat verhinderen, zelfs zonder de loze dreiging met het weder in vraag stellen van het lot beschoren aan Komen-Moeskroen, eenvoudig principiëel, omdat het van oudsher Vlaamse mensen zijn die daar wonen.

U weet ook van de geweldige reactie van het frankofone Brussel. Er is een onmiskenbaar sterke coalitie ontstaan rond het “front démocratique des francophones”, dat de Vlamingen in Brussel verder wil verfransen, dat voor de frankofonen het recht opeist zich in de randgemeenten te vestigen met behoud van hun Franse taal, cultuur en mentaliteit. Van de wettelijke uitwerking van art. 107 Quater van de grondwet zullen ze gebruik maken om een gewest Brussel op te richten dat zich naar het noorden tot Vilvoorde en naar het zuiden tot Halle zal uitstrekken.

Het gevaar van verfransing van een groot deel van de provincie Brabant is in die omstandigheden niet denkbeeldig. Het is evenmin denkbeeldig dat aangemoedigd door de driestheid van Brussel, de nog steeds in onze provinciesteden bestaande haarden van franskiljonisme weer worden aangewakkerd.

Ons verbond zal zoals in het verleden de stem van de universitaireren laten horen om de dreigende gevaren te keren en om uiteindelijk ons beginsel in werkelijkheid om te zetten : dat Vlaanderen zijn lotsbestemming in eigen handen moet hebben, zonder inmenging van vreemden.”

Nadat agendagetrouw door de algemene sekretaris Pol VEREENOOOGHE een verslag over het voorbije jaar van de werking zowel centraal als in de gouwen was gegeven, en ook een financieel verslag van onze onverwoestbare trouwe penningmeester lic. Fernand BRIEVEN was aanhoord, werd de akademische spreker, dr. jur. Valeer PORTIER door de algemene voorzitter ingeleid en voorgesteld. Dit laatste was zoals voorzitter BEECKMAN betoogde eigenlijk een overbodige zaak. Valeer PORTIER is wegens zijn veelzijdige bezigheden overal in Vlaanderen bekend, meest van al nog als voorzitter van het Algemeen Nederlands Zangverbond. In het Vlaams Economisch Verbond, waarin hij sedert 1948 verschillende belangrijke functies heeft bekleed, is hij beheerder-sekretaris van de Raad van Beheer. Hij is ook magistraat en raadsheer bij het Arbeidshof te Brussel. Voor de gastheren was het echter niet zonder belang dat hij een West-Vlaming is, geboren te Gistel en die middelbaar onderwijs genoot aan het Onze-Lieve-Vrouwecollege te Oostende. Na zijn universitaire studies was hij een tijdlang advocaat te Brugge en, merkwaardige samenloop van omstandigheden, ook schepen van Financiën en van de Haven te Oostende. Hij kwam thans spreken in een stadhuis waar hij vroeger nog had gezeteld. Hij is ook een spreker uit eigen huis, want sinds talloze jaren is hij lid van het Centraal Bestuur van het V.V.A. en bestuurslid en ondervoorzitter van de afdeling Antwerpen. Zijn rede was merkwaardig en briljant, ze kan zonder meer worden meegegeven als vademecum voor de jonge moderne flamingant. Zij was de geestelijke hoofdschotel van

deze algemene vergadering. Wij laten dan ook zonder aarzelen hieronder de tekst integraal volgen. Deze rede werd lang en warm toegejuicht. Tenslotte werd door voorzitter BEECKMAN, de motie voorgelezen die wij op ons titelblad brengen. Hieromtrent werd door enkele leden van gedachten gewisseld terwijl ook de Heer Florimond GRAMMENS aan de discussie deelnam. Het was een goede statutaire vergadering die velen een hart onder de riem heeft gestoken. Hierna had men een paar uur de vrije tijd. De goede stemming, het gunstige weder, de gezellige Oostendse kroegen, het drukke napraten bij pot en pint, maakten dat ze snel om waren. Te 19.00 uur volgde het aperitief in het Hotel Bel-Air tussen de reeds voor het feestmaal schitterend gedekte tafels. Dit laatste bracht enkele problemen mee van mens en ruimte. Het feestmaal zelf verdiende alle lof en werd (onvermijdelijk) door enkele korte en luchthartige toespraken opgeluisterd. Van dat ogenblik af, steeg de stemming in eenparig versnelde beweging om laat in de nacht uit te monden in het schitterend bal: « Ons hoort het Noordzeestrand!... » georganiseerd door de Vlaamse Klub Kust. Velen bleven die ochtend te Oostende overnachten. Tegen de middag zorgde de frisse zeelucht en het verder gunstige weder, voor een weldoend uitwaaien bij de wandeling langs de dijk. Na een laatste uiting van kust-gastronomie, zakten de laatste deelnemers in de zonnig-nevelige namiddag weer af naar hun haardsteden. Het was een goede algemene vergadering geweest. Volgend jaar is het aan Oost-Vlaanderen, deze West-Vlaamse uitdaging op te nemen.

Het Dagelijks Bureau van het Centraal Bestuur van het V.V.A. is voor het academiejaar 1971/1972 samengesteld als volgt:

Algemeen voorzitter:

Oud-Algemeen voorzitters:

Ondervoorzitters:

Algemeen sekretaris:

Algemeen penningmeester:

Raadsleden:

Dr. juris Paul F. Beeckman, Brussel

Dr. med. Karel Goddeeris, Marke

Prof. Dr. Baron Walter Opsomer, Antwerpen

Dr. med. Pieter J. Carpentier, Antwerpen

Drs. G.F. Johan Soenen, Drongen

H. Ir. Pol Vereenoooghe, Roeselare

Lic. H.F.W. Edw. Fernand Brieven, St.-Genesius-Rode

Dr. juris Francis Anthonis, Herentals

Dr. med. André van Lerberghe, Kortrijk

Dr. med. Jerome Weekers, Hasselt

AFDELINGEN:

Antwerpen	Antwerpen Campinia Academia Klein-Brabant Taxandria
Brabant	Brussel
Limburg	Limburg
Oost-Vl.	Gent Oudenaarde Vl.-Ard.
West-Vl.	Brugge Ieper Kortrijk Oostende Roeselare

SEKRETARIAAT:

Pastoor Deconincklaan 24, 2610 Wilrijk
Amerikalaan 8, 2440 Geel
Rollierstraat 1, 2688 Sint-Amands/Schelde
Brugstraat 152, 2128 Sint-Job-in-'t-Goor
Etterbeeksesteenweg 166, 1040 Brussel
Gorseweg 8, 3800 Sint-Truiden
Rijsenbergstraat 264, 9000 Gent
Aalststraat 144, 9700 Oudenaarde
Gentpoortstraat 5, 8000 Brugge
Iepersteenweg 16, 8930 Boezinge
Pyckestraat 15, 8500 Kortrijk
Mariakerkelaan 108, 8400 Oostende
Van Maerlantlaan 15, 8800 Roeselare

● losse beschouwingen over de zin en de betekenis van de vlaamse beweging

Vermetel zou het zijn, van mijnentwege, een volledig overzicht te willen geven van het doel van de Vlaamse beweging in een spreekbeurt waarvan de tijd uiteraard gemeten is. Vandaar mijn opzet mij te beperken tot enkele losse beschouwingen over de zin en de betekenis van de Vlaamse beweging.

Anderzijds ben ik er mij volkomen van bewust dat deze rede gehouden wordt in, wat men gewoon is te noemen, de preëlektorale periode. Zo het niet mijn bedoeling mag of kan zijn wie dan ook van de hier aanwezigen te kwetsen, toch zal men van mij wel verwachten dat ik zal spreken in de geest van de stichters, zowel van het vooroorlogse Algemeen Katholiek Vlaams Oud Hoogstudentenverbond als van ons huidig Verbond van Vlaamse Academici. Het is overigens goed dat een organisatie als de onze zich van tijd tot tijd bezint over bepaalde problemen in een gewijzigd tijdsbeeld.

Met uw goedvinden zou ik een antwoord willen zoeken op een tweetal vragen die rechtstreeks in verband staan met het door mij te behandelen onderwerp n.l.

- was de Vlaamse beweging een noodzaak
- wat heeft zij tot stand gebracht.

Ik zou ook nog de vraag kunnen stellen: wat moet er het uiteindelijk doel van zijn, doch dat zou ons voor vandaag te ver leiden. Over de maatschappelijke betekenis alleen al van de Vlaamse beweging is reeds zeer veel te zeggen.

Dat zulks aanleiding kan geven tot bepaalde moeilijkheden, hebben sommige van mijn vrienden in het Davidsfonds ondervonden.

*
**

Het is duidelijk dat de stichters van de Staat waarin wij leven in 1830 ook de bedoeling hadden van België een ééntalig franssprekend gebied te maken. Zij konden daarvoor zeker en vooral steunen op de Vlaamse bourgeoisie. Sedert het bestaan van België is deze Vlaamse bourgeoisie ongetwijfeld de basis geweest van 's lands eenheid. Zij en haar navolgers, samen minder dan 5 procent van de bevolking, was frans-talig, en daardoor volkomen afgescheiden van het volk. Bij nader onderzoek stellen wij vast dat deze basis van 's lands eenheid uiterst stevig was. Alle macht, alle rijkdom, alle kennis waren verenigd in de bourgeoisie van de 19e eeuw. De 95 % van de bevolking die niet tot deze groep behoorde telden in

feite niet mee; men kon toen met reden zeggen dat België één was in taal en in mentaliteit.

Voor de unitaristen was het een gemakkelijke en een gouden tijd. Voor sommige franstalige ekstremisten bestaan er vandaag de dag nog redenen om te betreuren dat de toenmalige regeringen niet van de omstandigheden hebben gebruik gemaakt om de volkstaal, het Nederlands, in Vlaanderen hardhandig uit te roeien zoals dat in andere landen is geschied.

Zij hadden daartoe de middelen. Ofwel een beetje goed berekende terreur op onze voorvaders uitgeoefend, ofwel de onmiddellijke verplichte leertijd tot 14 jaar met het Frans als schooltaal, hadden wellicht definitief kunnen verhinderen dat er in België nog Nederlands zou gesproken worden. Zo zegezeaker was de franstalige kaste toen, dat deze middelen niet werden aangewend en thans worden wij gekonfronteerd met de niet te loochenen gevolgen, ik durf zeggen met het mirakel uit onze geschiedenis: er zijn vijf en een half miljoen nederlandstalige Belgen, hetzij bijna 1.200.000 meer dan Wallonië en Brussel samen, zij zijn de numerieke meerderheid van het land. Wij weten dat niet iedereen de logische konsekventies van deze toestand loyaal en realistisch wenst te aanvaarden. Wanneer de Vlamingen echter zo verstandig zijn deze numerieke meerderheid door geen enkele grendel te laten neutraliseren, zie ik niet in waarom wij binnen 5 jaar nog aan Vlaamse beweging zouden moeten doen.

Het Verbond der Vlaamse Academici heeft zulks overigens zeer goed begrepen. Mag ik U in dit verband verwijzen naar de motie die door het V.V.A. op 26 mei 1970 gepubliceerd werd en waarin o.m. gezegd werd (ik citeer): « de unitaristische staatshervormers spannen zich in om menige bepaling in de grondwet te doen opnemen die voor Vlaanderen nadelig is. Het V.V.A. aanvaardt geen enkele "grendel" en verzet zich tegen de invoering van de pariteit in de regering, evenals tegen de techniek van wetten met "bijzondere meerderheden". Waarom zouden de Vlamingen het wapen van hun meerderheid uit handen geven, vooraleer de toestanden in Vlaanderen en te Brussel volledig gesaneerd zijn? Het V.V.A. wenst liever geen grondwetsherziening te zien tot stand komen dan één die Vlaanderen vastspijkt in het unitaire keurslijf met nog grotere inspraak van de frankofonen in zijn eigen aangelegenheden. »

Tot daar de taal van het V.V.A. en van het gezond verstand.

**AAN DE VERLEDEN EN TOEKOMENDE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN :
INDIEN DE NUTTELOZE MILJARDEN VERKWIST AAN SABENA
WAREN BESTEED AAN DE VERBETERING VAN HET WEGENNET EN VAN DE HULPDIENSTEN
DAN WAREN ER IN DIT LAND
HONDERDEN DODEN EN DUIZENDEN VERMINKTEN MINDER GEWEEST.**

Er zijn in België nog steeds enkele kleine groepjes die, dank zij een voor Vlaanderen niet zo gunstige grondwetsherziening, datzelfde Vlaanderen, dat in dit land nog steeds de eisende partij is, nog jaren het zwijgen willen opleggen. De Vlaamse parlementaire meerderheid kan niet meer haar gewicht in de schaal drukken, moet het ons dan verbazen dat men in het unitaire België voor Vlaanderen, in het beste geval, tweedehandsbeslissingen zal kunnen nemen die vooral verdedigd zullen worden met het volgende argument: wij zouden wel meer en beter willen doen, maar grondwettelijk beschouwd gaat het niet.

In het licht van de hierboven genoemde taaltoestand in het Vlaanderen van de 19e eeuw, waarvan ik U de sociologische achtergrond bondig heb geschetst, begrijpen wij thans waarom de Vlaamse beweging er meer dan nodig was.

Het is ons allen bekend dat het de z.g. taalflaminganten geweest zijn die de lont aan het vuur hebben gestoken. De Vlaamse ontvoogding, hoe verheugend ook de reeds bereikte resultaten zijn, vorderde slechts langzaam. Het is o.m. steeds één der tragische vaststellingen in onze ontvoogdingsstrijd geweest, dat voor onze wetgevers ter zake slechts de vrees het begin van de wijsheid was. Ook een bijna bestendige verdeeldheid onder de Vlamingen is niet bevorderlijk geweest voor het bereiken van de gewenste resultaten.

Wanneer U mij de vraag stelt welke feiten, gebeurtenissen of acties de Vlaamse beweging het meest hebben vooruitgeholpen, ben ik geneigd, op gevaar af niet te vermelden en daardoor wellicht velen te ontstemmen, even te blijven stilstaan bij vier markante feiten die, naar mijn mening, uitzonderlijke gevolgen hebben gehad voor onze strijd, ik bedoel:

- de frontbeweging
- de aktie van de blauwvoeterie en het A.K.V.S.
- de geschriften van Lodewijk de Raet
- de vernederlandsing van het universitair onderwijs in Vlaanderen.

Over de **frontbeweging** werden vele boeken en vele brochures geschreven. Ontroerend en passend was in dit verband de passus in de rede van de voorzitter van het bedevaartkomitee op de jongste IJzerbedevaart toen hij in hooggestemde maar diep doorvoelde bewoordingen hulde bracht aan de sublieme en onvergetelijke taak die onze Vlaamse frontsoldaten in 1914-1918 in dienst van de Vlaamse beweging hebben vervuld. Was dit niet "het" voorbeeld dat door de Vlaamse intelligentia van toen werd gegeven in een wereld waarin vooral de kleine man het slachtoffer was van de toen bestaande wantoestanden in het Belgisch leger.

In 1956, honderd jaar na zijn geboorte, heeft Vlaanderen Albrecht Rodenbach, de stichter van de **blauwvoeterie** herdacht. Het mooie leven van de "wonderknapen van Vlaanderen", eindigde op de dappere kreet: "Kameraad, weer U scherp en eind als een

soldaat". Rodenbach stelde dat de Vlaamse beweging een strijdend karakter moet hebben; in zijn geschriften zegt hij dat de grootste vijand van Vlaanderen dezen zijn die aan de Vlaamse beweging dit strijdend karakter willen ontnemen. Wij weten, omdat wij het persoonlijk mede hebben ervaren, dat men de jeugdbeweging die door Albrecht Rodenbach in het leven werd geroepen en die in de herwordingsgeschiedenis van ons Volk een hoogst belangrijke rol heeft vervuld, grotendeels heeft kunnen ten gronde richten. Rodenbach was een vrij man, hij wenste dat ook zijn Volk vrij zou zijn en de studentenjeugd heeft hij steeds voorgehouden dat vrijheidszin en zelfstandigheid onontbeerlijk waren — ook nu nog — om de strijd voor Vlaanderen te winnen. Deze vrijheidszin en zelfstandigheid — eerste en noodzakelijke deugden van een degelijk academicus — hebben het destijds mogelijk gemaakt een strijdende, **goed georganiseerde Vlaamse studentenbeweging, het A.K.V.S.**, in het leven te roepen. Wie echter in Vlaanderen vrij en zelfstandig wenste te zijn, werd afgekeurd, vaak ook nu nog, en, wat erger is, de organisaties die hij dierf oprichten, werden verboden. In de ongelijke strijd tegen de "gevestigde machten" heeft het A.K.V.S., de droom van Rodenbach, noodgedwongen moeten begeven.

Doch het zaad was gestrooid en velen die in hun studentenjaren in het A.K.V.S. hun vorming hebben gekregen, zijn trouw gebleven.

De geschriften van Lodewijk de Raet. Zij hadden eindelijk de Vlamingen geleerd dat "taalbelang ook stoffelijk belang is" en dat zonder economische macht ten slotte nooit kulturele wederopstanding mogelijk zou zijn. Meer lapidair uitgedrukt zeggen sommigen nu nog dat geld macht is en macht recht.

Ten tijde van de Raet waren bovendien tekenen voorhanden dat een begin van economische macht bezig was zich bij ons te vormen. De flamingantische generatie van toen verwachtte dat de ontdekking der kolenlagen in Limburg, waarvan de rijkdom onuitputtelijk scheen — quantum mutatus ab illo — samen met de ontwikkeling der Antwerpse haven en de eerste Vlaamse financiële instellingen die gesticht werden, voldoende welvaart zouden brengen en ons tevens een leidende stand zouden bezorgen, dank zij de Vlaamse hogeschool waarvan de verwezenlijking toch niet ten eeuwigen dage kon worden uitgesteld. Zo zouden wij op alle terreinen technische vaardigheid bekomen die tot dan toe monopolie was van onze franstalige landgenoten.

Inmiddels bleven echter industrie en handel in Vlaanderen overwegend Frans. Tegenover Wallonië, waar de zware industrie op volle toeren draaide, bleef Vlaanderen in hoofdzaak agrarisch op de belangrijkste textielcentra na van Oost- en West-Vlaanderen. Vlaanderen was het land van de lage lonen, de structurele werkloosheid, de onderontwikkeling en de pendelarbeiders. Hebben wij toen ooit één Waalse minister gehoord om deze toestanden aan te klagen en over kompensaties te praten?

Bij de Vlaamsgezinde generatie van tussen de twee

DE TERTIAIRE SECTOR IS DE ACHILLESPEES VAN BRUSSEL.

wereldoorlogen ontbrak de belangstelling wel niet voor het economisch gebeuren als voorwaarde tot geestelijke welvaart. Ze werd echter ondergeschikt gemaakt aan meer algemeen menselijke bestrevingen zoals "nooit meer oorlog" of de verzoening onder de volkeren, de stelling volgens dewelke het belang van het individu moest wijken voor het belang der gemeenschap, de nationale ontvoogdingsstrijd en de onderlinge verhoudingen tussen volk, natie en staat. Dit alles was veel belangrijker in de ogen van de opkomende generaties van toen, dan een of twee fabrieksschouwen meer.

Hoe dan ook, wij moeten de Raet dankbaar blijven omdat hij onze aandacht op het groot belang van de economische macht heeft gevestigd.

De vernederlandsing van het universitair onderwijs in Vlaanderen ten slotte heeft voor de Vlaamse Beweging onmetelijke perspectieven geopend. Aan de heftigheid waarmede onze tegenstrevers een gewetigde eis van ons bekampen, kan men het belang onderkennen van het te bereiken doel. Is het niet zo dat alle in ons land gevestigde machten zich tot het uiterste hebben verzet tegen de vernederlandsing van de universiteit te Gent. Maar is het ook niet zo dat het in deze aangelegenheid eens te meer bewezen werd dat, zo de Vlamingen allen samen eendrachtig iets willen — denk aan de toenmalige aktie van de drie kraaiende hanen — niets of niemand in ons land kan verhinderen dat zij het ook bekomen.

Mag ik hier, terloops, ook even de nadruk leggen op de zeer belangrijke rol die de apolitieke vooruitstrevende kultuurverenigingen in de Vlaamse beweging hebben vervuld. Zo belangrijk is deze rol vroeger en nu nog geweest dat na de jongste wereldoorlog een vooraanstaand politikus in Vlaanderen verklaarde dat het nu maar moest gedaan zijn met de aktie van deze kultuurverenigingen en zo het niet mogelijk was deze aktie volledig te neutraliseren, dringende maatregelen moesten genomen worden om in de bestuursorganen van deze verenigingen betrouwbare, lees zeer gematigde elementen, te doen binnendringen.

Men heeft beproefd aldus de strijdvaardigheid van bepaalde verenigingen uit te schakelen, het opzet is mislukt.

Hoe gans anders werd het beeld van de Vlaamse beweging na de tweede wereldoorlog.

De taalwetten die veroverd werden tussen de jaren 1930-1935 huldigden de eentaligheid der twee landsgedeelten en de tweetaligheid van de hoofdstad. De administratie, het onderwijs, de justitie en veel minder het leger pasten zich vooral in schijn hierbij aan.

Deze taalwetten bleken echter maar efficiënt in zoverre zij ook sankties bevatten. Dit was niet het geval met de wet op het taalgebruik in bestuurszaken; zo kon de sabotage op grote schaal voortduren, vooral te Brussel en het bedrijfsleven bleef een bastion van verfransing en weigerde zich spontaan te integreren in het volksleven.

*
**

Zo kom ik aan mijn tweede vraag: wat heeft de Vlaamse beweging reeds bereikt. De pessimisten zullen antwoorden: niet veel. De optimisten zullen terecht zeggen: heel wat. Ik behoor tot deze laatsten, niet alleen ter wille van wat reeds bereikt werd maar ook ter wille van de zekerheid dat wij dit stadium hebben bereikt dat niemand de Vlamingen kan belletten, zo zij het werkelijk willen, hun eigen lotsbestemming zelf en volledig in eigen handen te nemen.

De Vlaamse franstalige bourgeoisie waarover ik U hoger sprak, heeft langzaam maar zeker haar leden en haar invloed verloren. Zij is nu beroofd van elke politieke, administratieve en sociale macht. Op wetenschappelijk en technisch terrein speelt zij geen rol meer; in pers, radio en televisie is zij onbestaande. Haar kunstenaars zijn uiterst zeldzaam geworden.

Haar invloed blijft, helaas, nog alleen sterk, meer dan U wellicht zou vermoeden, in één domein: het bedrijfsleven. Voorzeker is er sedert de wet op de vernederlandsing van het bedrijfsleven een stap gezet in de goede richting doch de onwil en vooral de pogingen die aangewend worden om de wet te omzeilen zijn legio. Het volstaat hier te verwijzen naar het feit dat sedert de toepassing van deze wet een groot aantal ondernemingen hun maatschappelijke zetel naar Brussel hebben overgebracht, alhoewel hun uitbatingszetel in het Vlaamse land gevestigd is, om aldus te ontsnappen aan de vernederlandsing van hun onderneming.

Men zou het nog achterhoedegevechten kunnen noemen maar ik wil er toch uw aandacht op vestigen dat in de hoogste financiële middens, basis van het industriële leven, de Vlamingen nog steeds niet veel in tel zijn.

Wij zijn als Vlamingen overigens ook vlug tevreden.

Toen onlangs de zeer bekwame en uitstekende Vlaming Robert VAN DE PUTTE benoemd werd tot Gouverneur van de Nationale Bank — de eerste authentieke Vlaming die in België tot deze funktie werd geroepen — klapt de Vlamingen in de handen.

Goed zo. Ze vergaten echter dat de Heer VAN DE PUTTE binnen twee jaar de ouderdomsgrens zal hebben bereikt en dus zal moeten aftreden. Nu reeds zegt men dat hij zal moeten opgevolgd worden — en wel omwille van de verdelende rechtvaardigheid — door een Waal, waarbij men er prompt zal voor zorgen dat deze laatste jong genoeg zal zijn om minstens 25 jaar in funktie te blijven. Wij zullen ons die dag afvragen waarom wij nu in de handen hebben geklapt.

Wanneer wij ons dus bezinnen over de vraag wat wij als Vlamingen reeds bereikt hebben, lijkt het mij zeer belangrijk dat het algemeen klimaat in ons land, dat vroeger zo ongunstig was voor de Vlamingen, volkomen gewijzigd is. Zo is het bijvoorbeeld niet meer mogelijk dat iemand eerste Minister zou worden die geen Nederlands kent, of dat een Waalse minister in Vlaanderen op een of andere plechtigheid Frans zou komen spreken. Het is echter wel mogelijk, en

GELEZEN TE BRUSSEL: LIBERTE POUR LES BASQUES!...

het gebeurt praktisch iedere dag, dat een bekwame Vlaming, enkel en alleen omwille van zijn vooruitstrevende Vlaamse overtuiging, geweerd wordt uit een functie die hem rechtmatig toekomt.

U begrijpt mij, naar buiten uit is veel veranderd ten goede, naar binnen valt er nog veel te doen. Ook kunnen wij nederlagen als Hertoginnedal en de Liberté du père de famille, best missen.

Bij alles wat wij in de zogenaamde goede richting reeds bekomen hebben, wil ik even beknopt blijven stilstaan bij twee wijzigingen in onze staatsstructuur, die voor de Vlaamse beweging van morgen van zeer groot belang kunnen zijn, ik bedoel de kulturele autonomie en de economische decentralisatie.

Dienaangaande wil ik slechts twee korte algemene bemerkingsen maken. Wij kunnen ons als Vlamingen zelden van de indruk ontdoen dat in verband met de communautaire problemen de bewindslieden wetten ontwerpen die op maat gemaakt of veranderd worden al naargelang de enkelingen, die het staatsroer in handen houden, gelijk willen hebben. Iedere keer dat de strijd van het Vlaamse volk een nieuwe vorm aanneemt, komt men aandraven met een op maat gemaakte wet om de Vlaamse drang tegen te werken.

Vroeger werd het federalisme bekampt met het argument: "De vlamingen worden toch de meerderheid in het land, dus zullen zij er ingevolge het democratische spel de meesters zijn". Nu wij inderdaad de meerderheid zijn, vindt men grendels uit om deze meerderheid ongedaan te maken.

Een tweede algemene bemerking. Men zegt ons dat de nieuwe structuren op kultureel en economisch gebied zullen zijn wat de Vlamingen er zelf zullen van maken. Dat is juist. Doch hier vragen wij: welke Vlamingen? In de officiële kultuurraad zullen alleen politieke mandatarissen zetelen, in de nieuwe economische Raad voor Vlaanderen zijn de helft van de rechtstreeks benoemde leden eveneens politieke mandatarissen. Deze mensen moeten het parlement, dus zichzelf, adviseren. Nu weten wij voldoende dat de greep van de politieke partijen op hun mandatarissen zo sterk is dat de facto de beslissingen zullen genomen worden in enkele kleine clubs, bekende salons en op de hoofdkwartieren van politieke partijen. Aldus kan men de vraag stellen: wat is er dan eigenlijk veranderd?

Deze beschouwingen zijn op hun plaats op een jaarvergadering van het Verbond van Vlaamse Academici.

Lezen wij immers niet in de statuten van ons Verbond, onder de hoofding "Doelstellingen" dat het V.V.A., naar buiten, de geautoriseerde tolk wil zijn van de opinie van de Vlaamse intellectuelen, in alle aangelegenheden die het bestaan en de ontwikkeling van het Vlaamse Volk aanbelangen; dat het V.V.A. het nationaal bewustzijn bij zijn leden zal wakker houden, verdiepen en funderen terwijl het zijn leden zal aansporen en steunen om ieder op zijn plaats en volgens zijn mogelijkheden deel te nemen aan de Vlaamse aktie in dienst van de volksgemeenschap. Terecht

las ik onlangs in een verslag van een vergadering van de Centrale Raad van het V.V.A. dat de aktualiteit van de Vlaamse beweging als de enige ruggraat voor de efficiënte werking van ons Verbond kan beschouwd worden.

Het wil mij aldus voorkomen dat het V.V.A. overbodig zou zijn moest het niet de krachtlijnen van de Vlaamse beweging helpen uitstippelen of aarzelen vooruitgeschoven stellingen te bezetten. Wij mogen in dit verband gerust zijn: wat inzake Vlaamse beweging door sommigen vandaag als revolutionair, irrationeel of zelfs als inciviek gebrandmerkt wordt zal enkele jaren later algemeen aanvaard zijn.

Overigens mag het stellen van duidelijke standpunten in verband met de hedendaagse en dus moderne Vlaamse beweging op zichzelf niet beschouwd worden als het verwoorden van een pessimistische mentaliteit. Integendeel, wij zijn ervan overtuigd dat Vlaanderen zelfbewuster wordt dan ooit. Zo het waar is dat de Vlaamse beweging ontstaan is uit verweer, geeft zij thans blijk van een sterk toegenomen vitaliteit, die in het offensief toch getuigt voor een zakelijke, nuchtere aanpak van de gestelde problemen en, laat het ons hopen, van een steeds groter wordende eensgezindheid.

Vlaanderen heeft veel te lang getrouwen gehad zonder macht en machtigen zonder trouw. Maar spijs alles is een volk tot natie geworden. Het heeft een jeugd die Vlaams denkt, Vlaams voelt en Vlaams reageert, heftig — denk aan de strijd voor Leuven Vlaams — maar zonder compromissenmentaliteit, zoals het de jeugd past.

In de Vlaamse strijd, de zo noodzakelijke kamp voor de uiteindelijke erkenning van het feit dat wij een natie zijn, hebben wij steeds twee stromingen gekend.

Er zijn Vlamingen geweest, ook nu nog, die steeds in het defensief hebben gestaan. Zij hebben zich ingezet om datgene wat veroverd werd, vaak door anderen, gaaf en ongeschonden te helpen bewaren.

Soms zegt men van deze mensen dat zij minimalisten zijn. Ik zou het zeer duidelijk willen maken dat de bedoeling van deze bemerking niet is de minimalisten aan te vallen of te becritiseren, evenmin wensen wij deze Vlamingen als minderwaardigen te beschouwen.

In de strijd van een Volk wordt ieder mens geleid door zijn temperament, zijn omgeving en zijn eigen visie op de gebeurtenissen.

Er zijn echter ook Vlamingen die in het offensief wensen te staan d.w.z. die terecht niet tevreden zijn met wat reeds werd veroverd en die niet wensen te rusten vooraleer de volledige en niet meer te verhinderen eindoverwinning zal behaald zijn. Onze tegenstrevers noemen deze Vlamingen de extremisten.

Omdat het Verbond van Vlaamse Academici, ingevolge traditie en noodzaak, een aktieve rol moet spelen in onze strijd, omdat Vlaanderen, zoals ik U reeds zei, in België nog steeds de eisende partij is, moet ons Verbond in het **offensief** staan. In de Vlaamse beweging moeten wij inderdaad extremist

ONDERHOUDSDIENSTEN DOOR BRUSSELSE FIRMA'S GEVEN HAAST ALTIJD TAALMOEILIKHEDEN.

zijn. Doch evenmin als wij het woord minimalist als een belediging ten overstaan van wie dan ook wensen te gebruiken, kunnen wij aanvaarden dat het woord extremist een scheldnaam zou zijn wanneer er gesproken wordt over de velen die in de Vlaamse beweging tot geen enkel compromis bereid zijn.

Een scheldnaam kan een eretitel worden, denk aan de Geuzen, maar wij dienen Vlaanderen niet wanneer wij niet pogen, allemaal, ieder op de plaats waar hij staat, het algemeen belang van ons Volk boven het persoonlijk belang te stellen.

Dienaangaande heeft Dr Piet Carpentier, de eminente voorzitter van de afdeling Antwerpen van het V.V.A., op de plechtige openingszitting van deze afdeling op 5 september l.l. enkele merkwaardige dingen gezegd; ik citeer:

« In elk geval moet er worden voorkomen dat er in het Vlaamse kamp omtrent dit en soortgelijke projecten — spreker had het over de vestiging van de zetel van de Vlaamse Kultuurraad die naar zijn mening niet te Brussel mag gevestigd worden — verdeeldheid zou ontstaan. Deze — de verdeeldheid — kan slechts worden vermeden, wanneer gematigden en extremisten beide zullen hebben ingezien, hoezeer zij elkaar nodig hebben. Wat hebben de gematigden in dit land reeds bekomen, zonder de stok der extremisten achter de deur? Hoe vaak hebben zelfs de extremisten de gematigden van fouten weerhouden? De Voer zou wel eens een aktueel voorbeeld kunnen zijn. En wat hebben de extremisten in dit land ooit voltooid, zonder de gematigden? »

Einde van het citaat.

De Vlaamse Academië die bekommerd zijn om de welvaart van hun gewest kunnen het probleem van de decentralisatie van Brussel naar de gewesten niet uit de weg gaan. Wie het probleem institutioneel en economisch bestudeert stelt zich uiteindelijk de vraag waarom b.v. het ministerie van de Nederlandse Kultuur of voor Streekeconomie te Brussel moeten gevestigd zijn. Ook de noodzakelijkheid van de decentralisatie van de tertiaire sektor naar de gewesten wordt door geen enkel ernstig ekonomist meer betwist.

De concentratie te Brussel van onze tertiaire sektor kan wellicht door historische en vroegere economische factoren verklaard worden. Toch kan en moet het anders. Het moge volstaan te verwijzen naar Nederland, een land dat qua oppervlakte, aantal inwoners en ligging met het onze kan vergeleken worden. Dat land is er in geslaagd de hoofdstedelijke functie te verdelen tussen twee steden: Den Haag en Amsterdam. De topadministratie van een aantal openbare diensten is er verdeeld over het gehele land, b.v. het hoofdbestuur der belastingen is gevestigd te Apeldoorn; het postgiro-ambt te Arnhem; de centrale zetel van de Nederlandse Spoorwegen en het Staatsbosbeheer te Utrecht, dat ook de plaats is waar de jaarbeurzen worden gehouden.

Het is onzinnig bij ons alle overheidsdiensten en pa-

rastatalen in Brussel te centraliseren. De volledige splitsing van deze diensten, met hoofdzetels in Vlaanderen en Wallonië en het bevorderen van de zo noodzakelijke groeipolen in ons land, moeten zo spoedig mogelijk een realiteit worden.

Bij het bestuderen van onze eigen regionale problemen moeten wij ook, vooraleer ons met onze eigen nationale situatie bezig te houden, het kader optrekken in een meer internationaal verband. Hoe moeilijk de groei naar een Europese Economische Gemeenschap, laat staan een politieke gemeenschap, ook moge zijn, het is duidelijk dat onze beslissingen op nationaal niveau in zekere mate beïnvloed worden door de steeds meer aktueel wordende internationale politiek. Hierbij dient echter niet uit het oog verloren te worden dat in deze politiek de regio's, de gewesten, een grote rol spelen.

In de loop der jaren werden in de Vlaamse beweging ontzaglijk veel offers gebracht. Dat er ook vergissingen werden begaan? Wie zou het tegenovergestelde durven beweren. Het blijft ten slotte allemaal het werk van mensen. Alleen zij die nooit iets doen zullen zich nooit vergissen.

Ik kom aan het einde. Mijn laatste woord wil een waarschuwing zijn. Het laat geen twijfel dat in de loop der jongste jaren enkele gunstige resultaten werden bekomen in de Vlaamse strijd. De vraag stelt zich echter — ik herhaal het omdat het zo belangrijk is — **wie** geroepen wordt om deze resultaten te bestendigen en er de nodige infra-structuur uit te bouwen. Wat dat betreft zijn wij niet altijd gerust. Wanneer na lange strijd, iets wordt bekomen, kunnen wij ons dikwijls de vraag stellen: waar zijn ze, de vurige extremisten van weleer, die jaren hebben gevochten om iets te bekomen. Wanneer het resultaat er is, behoren zij al tot het verleden. De gematigden die er destijds weinig brood en kans in zagen, hebben nu hun weezin overwonnen en bevolken wat gretig de kaders van de nieuwe instellingen. Wij leven, zegt men, in de tijd van de technokraten. Een technicus is een mens die, met zijn grote bekwaamheid, ten dienste staat van de gemeenschap waarin hij leeft; een technokraat is iemand die vergeet dat hij moet leven als een mens onder de mensen, daardoor vergeet hij dat welzijn primeert op welvaart. Wanneer bij alles wat wij doen het hart er niet meer bij is, de liefde voor onze evenmens en ons Volk, dat stukje romantisme dat in zich sluit de bereidheid om zich belangloos in te zetten voor de goede zaak, lopen wij het gevaar een wereld te bouwen waarin wij niet meer zullen kunnen leven. Wij moeten de rustige blik hebben van mensen die nog tijd hebben om de dagen mooi te maken.

Laat het V.V.A., trouw aan zijn verleden, de rechte lijn doortrekken en thans, naast het romantisme van gisteren, dat niet volledig mag afgelegd worden, medehelpen om de doelstellingen van de Vlaamse beweging te helpen verwezenlijken met koele zakelijkheid en kalme volharding.

**KOOP IN EIGEN STREEK OF ANDERS IN HET BUITENLAND,
LIEVER DAN TE BRUSSEL.**

gouw antwerpen

afdeling Campinia

Campinia Academica kan met tevredenheid terugzien op de voorbije jaren. De belangstelling van de Kempiische academici voor de tientallen boeiende en gevarieerde voordrachten bleef gedurende al die jaren zeer hoog en het ledencijfer liep gestaag op. Wij vervolgen dan ook de ingeslagen weg en zullen over alle ideologische verschillen heen, onze werking als informatie- en ontmoetingscentrum voortzetten. In 1970 werden er in Vlaanderen weer talrijke nieuwe en veelbelovende afdelingen van het Verbond der Vlaamse Academici opgericht. De groei van het V.V.A. verheugt ons, daar langs deze verenigingen de Vlaamse afgestudeerden met stijgend succes bijdragen tot de ontvoogding van onze volksgemeenschap. Mogen wij na vijf succesvolle jaren ook wijzen op de faam die het **avondfeest van Campinia** in en buiten de Kempen heeft weten te veroveren. De organisatie groeide van jaar tot jaar, en dank zij de massale aanwezigheid van academici uit gans de Kempen, werd een eigen ongeëvenaarde stijl en studentikoze stemming bereikt.

Wij heten U van harte welkom tot alle activiteiten door onze vereniging gepland in dit academisch jaar. Op dinsdag 21 december brengen wij in hotel « Bosrand », Geelsebaan, Kasterlee, « Kerk en Wereld ». Spreker is pater dr. E.C.F.A. SCHILLEBEECKX, o.p. hoogleraar te Nijmegen.

Voor de tweede reeks ontmoetingen worden in januari 1972 voorzien de heer Anton VAN WILDERODE over « Humor in de Nederlandse Letterkunde » en de heer T. HEWITSON, ambassadeur van Zuid-Afrika te Brussel over « Zuid-Afrika mijn land ».

Ir. F. Gorle, sekretaris Mr. F. Anthonis, voorzitter

afdeling Taxandria

Het sukses dat V.V.A.-Taxandria kende vanaf zijn stichting in oktober 1970 bewees dat het een tekort opving bij onze academici van Voor- en Noorderkempen. Dat de kwaliteit van de sprekers en de aktualiteit van de behandelde onderwerpen hierbij ook een grote rol hebben gespeeld is duidelijk.

De stichtingsvergadering in het Kulturcentrum « Reinaert » te Sint-Job-in-'t-Goor met Prof. Dr. N. WILDIERS over « de Mens in de Kosmos » was reeds een

voltreffer. De opkomst was zo overweldigend dat het bestuur dadelijk naar een ruimer lokaal diende te zoeken.

Dit werd gevonden in het restaurant « Withof » te Brasschaat-Polygoon, waar achtereenvolgens spraken J. D'HAESE over « De Huidige Kunstmarkt », S. VAN UFFEL over « Ruimtelijke Ordening » en T.V.-kok John BULTINCK over « Gastronomie en Pornografie ».

Een belangwekkende voordracht bracht prof. DELVA met « Aktuele Problemen uit het Familierecht », een kluijfe voor de juristen. « Marnix Gijsen, de Mens en zijn Werk » werd ons voorgesteld door de Heer R. GORIS, terwijl de Heer L. WAUTERS ons onderhield over « Wat betekent de Europese Monetaire Integratie voor België ? ».

Een geslaagde Taptoe-avond in studentikoze sfeer besloot dit eerste werkjaar van de jongste V.V.A.-telg. Met een ledental dat reeds een honderdtal bedraagt, mogen de initiatiefnemers wel een pluimpje op hun hoed steken.

Voor het seizoen 1971-72 werd reeds een volledig programma samengesteld. Zoals voorheen hebben de bijeenkomsten plaats de eerste vrijdag van elke maand te 20.30 u. in het restaurant « Withof » te Brasschaat-Polygoon.

Vrijdag 7 januari 1972 :

Dhr. H.T. PIRON, psychiater, psychoanalist, over : « James Ensor en het probleem der creativiteit in psychoanalytisch perspectief ».

Vrijdag 4 februari 1972 :

Later te bepalen voordracht over aktualiteitsonderwerp.

Vrijdag 3 maart 1972 :

Dhr. F. VERLEYEN, journalist, over « Profiel van de Belgische politieker ».

Vrijdag 7 april 1972 :

Dhr. H. LAMPO, letterkundige, over : « Het magisch realisme ».

In mei 1972 : TAPTOE-AVOND.

Wie meer inlichtingen wenst kan terecht op het sekretariaat V.V.A.-Taxandria, Brugstraat 152, 2218 Sint-Job-in-'t-Goor, telefoon : 03/63.07.89 of bij de voorzitter, telefoon : 03/72.80.51.

gouw limburg

Brief uit Sint-Truiden

28 november 1971

De opening van het academisch jaar 1971-1972 werd opgeluisterd door een feestmaal, gehouden op 29 oktober in het Restaurant Victory te Hasselt. Feestredenaar was Walter KUNNEN, Nationaal Voorzitter van het Actiecentrum voor Europees Federalisme.

Het onderwerp :

« FEDERALISME ? DAAROM ! »

Het is opvallend hoe vaak wij handelen zonder grondig inzicht en hoe dikwijls wij onze kennis passief beleven.

Waarom federalisme een alternatief kan bieden wordt

door velen wel aangevoeld. Dat het federalisme ook, om te kunnen slagen, een levenshouding impliceert is door weinigen geweten. Met de hem eigen brio introduceerde onze gast ons in deze materie, die als volgt kan worden samengevat: « leven met problemen maakt inherent deel uit van het menselijk avontuur. We zijn echter de eerste generatie, die in zulke stroomversnelling is terecht gekomen en die met de problematiek van de hele wereld is gekonfronteerd.

Zelfs met de hulp van onze « ordinateuren » is geen enkele regering, geen enkele wetenschappelijke instantie in staat een volledige inventaris op te stellen van onze problematiek. Waar overzicht ontbreekt... moet men alle hoop laten varen om tot inzicht te komen. Dat is de grote dreiging van zoveel onlust en onrust. Het heeft weinig zin aan symptomen te dokteren: we moeten het fundamenteel probleem van deze tijd onderkennen.

Wat is dan dat fundamenteel probleem? Niet dat wij gekonfronteerd staan met zoveel en zo grote problemen, maar wel dat wij niet beschikken over de ingesteldheid, de instellingen en de structuren om onze problemen op te lossen.

Waar het over politieke instellingen gaat, biedt het **politiek federalisme** ons een techniek om de vele kringen om ons heen... (van ons dorp tot aan de wereld) te institutionaliseren tot een geheel van niet miskende delen, tot een eenheid in de verscheidenheid. Federalisme gaat uit van de gedachte dat de bevoegdheid moet worden gespreid en verdeeld volgens de subsidiariteitsregel: naar boven zoveel als nodig, naar onder zoveel als mogelijk. Federalisten geloven niet dat het mogelijk is om 't even welke politiek te voeren zonder politieke instellingen of tegen de politieke politiek in.

Maar let wel, de geïnstitutionaliseerde dialoog van de federale staat loopt tussen geheel en delen en niet tussen de delen onderling.

Het **socio-ekonomisch** federalisme is het federalisme van de structuren. Ook hier is er sprake van dialoog, van evenwicht, van pluralisme en van echte coëxistentie. Het is in feite de optimale convergentie van het kollektivistisch, het staatskapitalistisch en het liberaal systeem.

Tenslotte is er het **federalisme als levenshouding**... het bevorderen van de federeerbaarheid omdat menselijke waarden en waarheden relatief zijn en dus doorgaans federeerbaar en omdat vele konflikten voortspruiten uit de fout dat wij doorgaans het groot ongelijk hebben ons gelijk te overdrijven, eenzijdig te stellen of te veralgemenen.

Federalisme biedt geen pasklare oplossingen, maar het biedt de mogelijkheid mensen te federeren door het relativeren der tegenstellingen. Het biedt een socio-ekonomisch alternatief en vooral een politieke techniek, die eenvoudig is, klaar en doorzichtig. Het is een noodzakelijke korrektie op de democratie en het totalitair nationalisme.»

Als antwoord op een vraag kregen wij als toemaat een gemotiveerde toepassing van het principe op de Belgische staatsstructuur. Wie daarover het fijne wenst te weten, kan zich richten tot het **Actiecentrum voor Europees Federalisme**, Prins Boudewijnlaan 323, 2610 Wilrijk.

Wij danken nogmaals Walter KUNNEN voor zijn academische rede bij dit goed geslaagde feest.

V.V.A.-Limburg doet ook nog wat anders dan feesten. Op 13.10.'71 konden wij op uitnodiging van K.V.I.V.-Limburg, luisteren naar dr. jur. B. CROUX die als lid van de Raad van Beheer sprak over « Het Universitair Centrum Limburg ». Bij de bespreking kwam ook de samenwerking met Maastricht (en het gebrek daaraan!) goed uit de verf.

Op 25.11.'71 waren wij te gast bij de Bank van Brussel te Hasselt. Haar directeur, ons lid, drs. f.e. wet. B. PEELMAN sprak over « Spanningen en onzekerheden in het geldwezen ». Hierover werd daarna nog lang nagekaart op de receptie die ons door de Bank werd aangeboden. Tandarts WITHOUCK uit Tongeren nam het goede initiatief om hierop ook de Limburgse tandartsen uit te nodigen.

Ook het **Praesidium van de Limburgse Gilden** was aanwezig om ons met kwasi-zekerheid te bevestigen, dat bij het volgende Galabal: « Academicus en Student », op 4.3.1972 in het Prov. Automuseum te Houthalen, het orkest HELMUT ZACHARIAS zal spelen, dat de standing voor het overige ook op dit niveau zal staan en dat De Gilde de grootst mogelijke hulp kan gebruiken vanwege het V.V.A.-Limburg.

Onze leden worden tevens verwacht op het Gala-lustrumbal van: **Moeder Heidebloem** op 11.12.1971 in het Hotel SOETE WEY, (gedenk Tijn van Limburg!) met het orkest CALANDO, dit ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan.

Ook **Moeder Mijnlamp** viert haar lustrum met een GALASYLVESTERBAL op 31.12.1971 in het Prov. Automuseum te Kelchterhoef-Houthalen. Het orkest de RAMBLERS speelt er ten dans en het restaurant wordt door de Kelchterhoef verzorgd.

Op beide bals is avondkleding verplicht en cocktail toegestaan.

Mogen wij de aandacht van onze leden opnieuw vestigen op de uitgaven van WIES MOENS, die te koop zijn bij de sekretaris V.V.A.-Limburg, H. Hendrickx, Gorseweg 8, 3800 Sint-Truiden. (prk. 4641.46) « **Proza I** » 190 F (geb. 335 F), « **Proza II** » 270 F (geb. 360 F) en zijn **Grammofoonplaat II** 360 F. Verzendingskosten inbegrepen.

Bedacht U de « **Stichting Ons Erfdeel v.z.w.** » reeds met Uw steun? Prk. 132.59, Kredietbank Rekkem, voor rekening 07/12.052 van Stichting Ons Erfdeel.

Ir. Frans HENDRICKX.

gouw oost-vlaanderen

afdeling Gent

EERSTKOMENDE AKTIVITEITEN

Vrijdag 21 januari te 20.30 u. : Voordracht door Prof. Dr. M. VAN SPAANDONCK over « De Amerikaanse Universiteit, pro en contra ».

Vrijdag 25 februari te 20.30 u. : Interview en open gesprek met de Heer Rik LANCKROCK over « Humanisme in Vlaanderen ».

Maart (datum nog nader te bepalen) : tegensprekelijk debat over « Contraceptiva en Abortus », met medewerking van eminente geneesheren en juristen.

Voor al deze activiteiten ontvangen de leden nog een afzonderlijke uitnodiging.

Alle voordrachten zijn gratis toegankelijk en worden gehouden in het « Europahotel », Cordunakaai 59 te Gent.

NIEUWE AFDELINGEN IN OOST-VLAANDEREN

Te OUDENAARDE werd, onder het impuls van onder-

zoeksrechter Van den Berghe en drs. Liebrecht, een nieuwe afdeling « Vlaamse Ardennen » opgericht ! Meerdere vooraanstaande personen hebben zich bereid verklaard actief aan de uitbouw van deze nieuwe afdeling mee te werken.

Ook te St.-NIKLAAS wordt nog steeds gedacht aan het oprichten van een afdeling « Land van Waas ». Er werd reeds contact opgenomen, gecorrespondeerd en onderhandeld ! Er wordt alleen nog meer gewacht op enkele vlugge hoofden en dynamische handen om definitief van start te gaan.

Het **sekretariaat van de gouw Oost-Vlaanderen** is gevestigd ten name ir. G. DEROO, Rijsenbergstraat 264, Gent, tel. : 09/22.68.83.

Naar aanleiding van het opvoeringsverbod van : « ... en ook de bloemen werden geboeid ... » van F. Arrabal, heeft het gouwbestuur van Oost-Vlaanderen volgende motie bekend gegeven, die ook voor publikatie naar alle Nederlandstalige kranten werd verstuurd.

MOTIE

Het bestuur van het Verbond der Vlaamse Academi, afdeling Oost-Vlaanderen, betreurt het optreden van de gerechtelijke instanties te Gent, die de verdere opvoering van het toneelstuk « ... en ook de bloemen werden geboeid » van F. Arrabal door Theater Arena verboden hebben.

Het bestuur van het V.V.A.-Oost-Vlaanderen stelt daarbij vast, dat dergelijke vormen van censuur niet alleen de vrijheid van de enkeling beknotten, maar tevens de intellectuele en artistieke ontplooiing van de Vlaamse gemeenschap in haar geheel in het gedrang brengen.

Indien het juist is, dat Vlaanderen nog een grote kulturele achterstand heeft t.o.v. zijn buurlanden, verklaart het V.V.A. Oost-Vlaanderen met klem, dat deze kulturele achterstand steeds opnieuw door dergelijke censurerende maatregelen bestendig wordt. Door het verbod van een toneelstuk van Arrabal, die zowel in België als in andere landen bewezen heeft een goed toneelauteur te zijn, wordt Vlaanderen daarenboven nogmaals in de ogen van zijn buurlanden belachelijk gemaakt.

Ten slotte is het V.V.A. Oost-Vlaanderen van oordeel, dat de Vlaamse theaterbezoekers mondig genoeg zijn om zèlf te oordelen, of ze bepaalde toneelstukken wensen bij te wonen of niet.

J. SOENEN, Voorzitter V.V.A. Oost-Vlaanderen

gouw west-vlaanderen

afdeling Ieper - Poperinge - Wervik

De afdeling Ieper zond bij de aanvang van het academisch jaar een brief rond, waarvan de inhoud voor zichzelf spreekt. Daarom laten we hierbij de tekst volgen.

« Vriend Academicus,

Op het einde van verleden jaar werd het V.V.A. in ons arrondissement opgericht. Het werd een onverwacht succes. Meer dan 130 academici werden lid.

Het streefcijfer voor dit jaar is 150. We hopen U opnieuw of voor het eerst als lid te kunnen verwel-

komen op onze activiteiten. De aanwezigheid van uw echtgenote zullen we steeds ten zeerste op prijs stellen. Wij willen er U op wijzen dat het V.V.A. een pluralistische basis heeft en zich buiten de partijpolitiek houdt.

De eerste activiteit van het nieuwe academisch jaar is gepland op **vrijdag 29 oktober** te 20 uur en gaat door in het hotel « Hollemeersch » op de Kemmelberg - tel. 057 - 444 06. Als spreker hebben we uitgenodigd de Heer Gust BREYNE, minister van de huisvesting en van het gezin. Als onderwerp heeft hij gekozen : « **Van mijnwerker tot minister** ». Zoals steeds volgt na de spreekbeurt een gezellig samenzijn.

marihuana verhandeld worden op de illegale markt door dezelfde verdachte personages, pleitte Prof. De SCHEPPER voor een versoepeling van de wetgeving en voor een onttrekken van marihuana aan de bestaande wetgeving.

Het blijkt inderdaad dat marihuana onschadelijk is voor het menselijk gestel en gewenning is uitgesloten. De klemtoon werd vooral gelegd op de effecten van het gebruik van marihuana die in zeer nauw contact staan met de gemoedstoestand van de gebruiker. Men moet psychisch ingesteld zijn om er enige invloed van te ondergaan, zodat het gebruik in groep de voorkeur geniet. Marihuana kan nochtans een vooraf bestaande depressieve toestand verergeren.

Het legaliseren van het gebruik van marihuana zou de gebruikers definitief afwenden van verder contact met de versjacheraars van krachtiger drugs.

De tweede spreker Mr Gerard CODDE o.a. Kommissaris voor gerechtelijke opdrachten bij het Parket Generaal te Gent hield daarentegen een vurig betoog tot verstrakking van de wetgeving. Hij steunde zich vooral op persoonlijke ervaringen van tal van ellendige gevallen bij gebruik van krachtige drugs. Hij maakte geen onderscheid in de drugs en hield voor dat bij gebruik van marihuana, die in se onschadelijk is, de verbruiker vlug uit nieuwsgierigheid zal wensen over te schakelen naar krachtiger drugs, die zijn totale ondergang zullen tweebrenghen.

IN MEMORIAM GERARD YSERBYT

Bij de uitvaart sprak Dr. Albert DEBEURME uit Marke een ontroerend-waardig woord van herdenking en afscheid :

Geachte familie en vrienden,

Vooraleer we de dierbare overledene naar zijn laatste rustplaats begeleiden, past het dat we even de bijzondere figuur van Gerard in herinnering brengen.

Geboren uit een doktersgezin te Harelbeke in 1897, kent hij reeds, als 17-jarige oorlogsvrijwilliger, het frontleven en de loopgraven. In 1918 keert hij terug als een verbeterd flamingant, vast besloten dokter te worden. Te Leuven, waar hij schitterende studies doet, is hij weldra de ziel en de leider van het Vlaamse Hoogstudentenverbond en van het Vlaams verzet.

In dezelfde geest was hij ook medestichter van het Verbond der Vlaamse Academici, in die tijd het Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond, en gedurende vele jaren was hij voorzitter van de Gouw West-Vlaanderen.

Toen hij zich te Kortrijk vestigde als geneesheer was hij weldra de markante doktersfiguur, de eerste moderne gynecoloog en verloskundige, de enige van het Kortrijkse in die tijd. Wegens zijn enorme werkkraft, in dienst van zijn volk, en zijn grote liefde voor zijn beroep, werd hij weldra gewaardeerd door alle patiënten en confraters. Hij was een hoogstaand en vrij geneesheer.

Gevoelig voor alle menselijke verfijning, was hij bovenal gehecht aan echtheid en waarheid, naar het woord van Cyriel Verschaeve : echtheid is de enige elegantie en heelheid de volle schoonheid.

Hij werd de spil van een schoon en groot gezin. Het leven te midden van de zijnen was hem van onschatbare waarde, en bracht hem diepe vreugde — ook in de tijd van zware beproeving en miskenning in de repressie-ellende, ook bij de plotse dood van zijn zoon Lieven en bij zijn eigen ziekzijn, want ook hij heeft zijn deel gehad in het lijden. Hij bukte maar brak niet door en samen met zijn liefhebbende echtgenote heeft hij zich opgericht om die taaie levenslust en levensblijheid te bewaren tot zijn laatste dagen.

Een schoon en verdienstelijk leven — een rijkgevuuld, blij en vreugdig leven — dat niet geëindigd is met de dood, maar blij en gelukkig zal voortduren in God, de bron van alle goedheid en vreugde voor alle eeuwigheid. Vaarwel, Gerard ! Ge leefdet schone ! 'Mocht moeder aarde u bedekken als goed koren.' (René Declercq)

personalia

OVERLIJDENSBERICHTEN

Leopold Maex, geb. 1927, overleden te Rijmenam op 8.8.1971, dr. med. ; zijn theorieën inzake evenwichtsstoornissen vonden brede weerklank en worden ook toegepast bij het testen van militaire piloten.

M. Jacobs, overleden op 13.8.1971, schoonmoeder van dr. med. Frans van Raepenbusch uit Strijpen.

Albert Adriaensens, geb. te Westkapelle op 19.9.1915, overleden te Roeselare op 22.8.1971 ; hij was landbouwingenieur en leraar te Roeselare.

Dirk Baksteen, geb. te Rotterdam op 29.3.1886, overleden te Antwerpen op 24.9.1971, kunstschilder en etser, vader en schoonvader van Piet Van Nieuwenhuysen, lic. geschiedenis, voorzitter van de V.V.A.-afdeling Brussel, en Nil van Nieuwenhuysen-Baksteen.

Albert van de Poel, Dr. E.J., geb. 1898, overleden te Breda op 2.10.1971.

Emma Bruggeman, echtgenote van Alfons de Vleeschauwer, geb. te Leuven op 10.6.1889 en aldaar overleden op 10.10.1971; zij was de moeder van de vrederechter Jan de Vleeschauwer uit Hasselt, lid van de Centrale Raad voor afdeling Limburg.

Lia de Wandel, geb. te Antwerpen op 25.11.1889 en overleden te Dilbeek op 19.10.1971, echtgenote van apotheker Theo Willemijns, moeder van lic. Herwig Willemijns.

Leopold Marinus, 83 jaar oud, overleden op 5.11.1971 te Antwerpen, vader van dr. jur. Georges Marinus.

Cyriel Decreus, lic. h.c.wet., geb. te Poperinge op 5.12.1903, overleden te Tielt op 11.11.1971, vader van dr. med. Wilfried Decreus.

Gerard Yserbyt, geb. te Harelbeke op 5.6.1897, overleden te Kortrijk op 17.11.1971, vrouwenarts, echtgenoot van mevr. Hélène Yserbyt-Thienpont. Hij was voorzitter van het Verbond der Vlaamse Academië, afdeling West-Vlaanderen, van 1957 tot 1965, en lid van de Centrale Raad van 1963 tot 1967.

Hubert van Bael, erenotaris, geb. te Baarle-Hertog op 2.11.1903 en overleden op 27.11.1971, echtgenoot van mevr. Gerda Roelants.

Maria Stubbe-van Dessel, 75 jaar oud, overleden te Antwerpen op 28.11.71, moeder en schoonmoeder van ir. Rudi de Rijckere en mevr. Hilda de Rijckere-Stubbe.

Gerrit Mulder, overleden op 71-jarige leeftijd te Ekeren-Donk, burgerlijk ingenieur, echtgenoot van mevr. Anna Mulder-Paumen, en vader van bestuurslid V.V.A.-Antwerpen lic. sc. Pieter Mulder.

HUWELIJKEN

Godelieve Tjtgat, dochter van b. ingenieur Medard Tjtgat, huwde te Wemmel op 11.9.1971 met Christian Vandeweyer uit Vorst (Brussel).

GEBOORTEN

Liesbeth, dochtertje van lic. en mevr. Herman van Dormael, op 27.6.1971 te Halle.

Filip, zoontje van lic. econ. wet. en mevr. Hans Denorme-de Munter en kleinzoon van architect Jos Denorme, op 8.7.1971.

Anton, zoontje van B. ingenieur Geo Pil en Hildegard Pil-Soetaert, lic. psychologie, geboren te Kortrijk op 12.10.71.

Roel, zoontje van Rob en Greta Eykens-van Hove, lic. geschiedenis, geboren te Wilrijk op 20.10.1971.

Aanbevolen voor :

KREDIET

BELEGGINGEN

SPAAR- EN VOORZORGENSTELSEL

n.v. SPAARCENTRALE

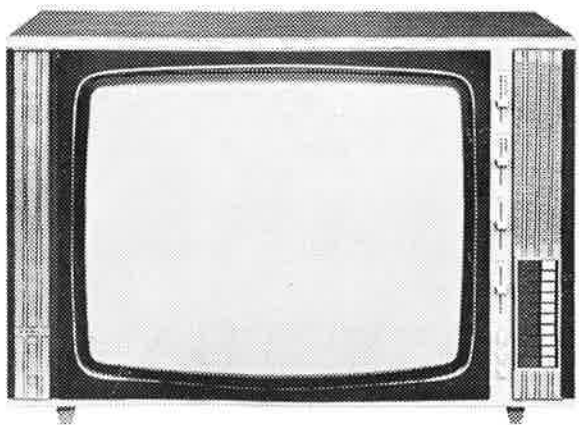

Voorzitter : E.F. BRIEVEN

Private Spaarkas

Gesticht in 1917

H. Jasparlaan 113 - 1060 Brussel

BARCO

uw vertrouwen waard

Wij maken werkelijkheid van zijn verbeelding.

BEKAERT

N.V. BEKAERT S.A. Zwevegem, België.

Eerste Europese producent en tweede wereld-
producent van staaldraad en staaldraadprodukten

Eerste nationale producent van matrassen
en meubilair. Technisch adviseur, bouwer van
machines en van bedrijfsklare fabrieken.

- 15.000 medewerkers in 31 fabrieken
en 14 landen.

- 9 eigen verkoopkantoren en 148
agenturen verspreid over de 5
continenten.

- 1.000.000 ton staaldraad
en staaldraadprodukten
per jaar.

VAN MAANEN, OGILVY & MATHER

Geen beleggingszorgen :

BELEGGINGSFONDSEN

Voor uw spaargelden bekomt U,
benevens een deskundig beheer, de
zo noodzakelijke beleggingsspreiding,
die normaal slechts mogelijk is
ovor een miljoenenportefeuille.

Vraag inlichtingen aan de **KREDIETBANK**
Eén van haar beleggingsfondsen zal U zeker interesseren.